

Fotograf: Martin Barraud/Johnér bildbyrå

Viktigt att stå upp för sig själv

av Paulina

Jag älskar att dansa hiphop och street-dance. Det har inte alltid varit lätt att våga stå upp för min romska bakgrund. Jag har upplevt hur andra elever i skolan blivit kallade "Jävla zigenare!". Till slut en dag tog jag mod till mig och sade ifrån. Vi är ett folk med samma rättigheter som alla andra.

Jag heter Paulina, är 15 år och går i årskurs 9. Jag har rötter från Serbien. Mina föräldrar kommer därifrån men jag är född här i Sverige. Idag lever jag med mor som är ensamstående; min far gick bort när jag var två år gammal.

Jag har två syskon som idag har egna familjer och

det är jag glad över, för nu har jag flera syskonbarn. Hemma talar vi svenska, romani och serbiska. Det är lite beroende vilka som är hemma och hälsar på.

"Du ser ut som en zigenare"

Det går ganska bra för mig i skolan. Jag har bra betyg och många vänner, men så var det inte när jag bytte skola inför årskurs 6. Där visste ingen att jag var rom men nästan hela det året fick man höra hur de flesta eleverna kränkte de elever som de visste var romer med uttryck som "Jävla zigenare!" och liknande. Till mig sa de ibland att "du ser ut som en zigenare".

Jag vågade inte stå upp för vem jag var, vågade aldrig säga att jag var rom, utan sa alltid att jag var från Serbien även om jag var född i Sverige. Till slut tog jag upp det med mina mentorer på skolan. Kränkningarna slutade en bit in i årskurs 7, men man kan fortfarande få höra sånt ibland. Då säger jag till att de som håller på får sluta upp, och att det inte är något fel på romerna.

Vi är också ett folkslag, precis som alla andra. Svaret brukar då bli att: "men det ju bara är ett ord". Nej, det är inte bara ett ord, för det är kränkande mot mig och mot alla andra romer.

Selfie av Paulina

– Jag lärde mig med åren att stå upp för mig själv och säga att jag är rom framför mina klasskamrater och andra.

Foto: Maskot bildbyrå

Skulle vilja bli securitasvakt eller polis

Jag har redan sökt till gymnasiets omsorgsprogram för det känns så naturligt för mig att få vara med andra och ta hand om dem som har olika sorts hjälpbehov. En annan dröm jag har är att bli securitasvakt. Någon gång har jag också funderat på att söka till polisutbildningen men den känns svår och krånglig.

Mina intressen har sedan barnsben varit musik och dans. Flera gånger i veckan samlas jag och mina vänner och tränar på hiphop och streetdance. Detta är något jag verkligen brinner för, det känns som att jag får kraft av det när jag är mitt i det. Det är en annan puls i kroppen då.

Eldens renhet

När det kommer till traditioner och seder så firar vi Djurdjevan varje år. Då firar vi eldens renhet och att ljuset kommer till oss. Mor brukar även fira Vaselica den 14 januari varje år. Det är ungefär som julafton, och den äger rum i tre dagar. Under båda dessa helgdagar så samlas det jättemycket folk; släktingar, kusiner, äldre och yngre. Vi skrattar, äter mycket mat, skålar och har det roligt.

För mig känns det tryggt att vi är en stor familj, där vi även räknar in kusiner och deras familjer. Man är aldrig ensam, om det är något som tynger en och du behöver någon att tala med så finns det alltid någon. Men även flera man kan glädjas med när det är dags för det.

Hatet mot romer är stort

Jag är så glad över att vi bor i Sverige. Tittar man på

Östeuropa, även mitt andra hemland Serbien, så finns det fortfarande mycket fattigdom. Min mor hade det också fattigt när hon var ung. Men det var i alla fall lite bättre under kommunismen säger hon, för då fanns det ett arbete att gå till även om lönen inte var bra. Utbildning skulle alla ha. Idag är hatet stort mot romer fast det inte är romernas fel att det går dåligt för olika länder.

Det är ju därför det finns tiggare på gatorna; de får inget arbete i sina länder idag. Det finns ingen socialvård att gå till heller, och då måste de göra vad de kan för att få mat annars dör deras barn. Jag blir så

ledsen över detta och om jag kunde få en önskan uppfyllt så vore det att de skulle få ett tak över huvudet där de hade mat och värme. Få arbeten till dem så de kunde försörja sig själva, för då skulle de klara av sin situation på egen hand.

Jag lärde mig med åren att stå upp för mig själv och säga att jag är rom framför mina klasskamrater och andra. Jag hoppas att alla romer vågar göra det för vi är ett folk med samma rättigheter som alla andra. ■

Dagens Europa

Den senaste stora utvandringen av romer började med upplösningen av Sovjetunionen och kriget i forna Jugoslaven. Krig och politiska förändringar tvingade många att lämna sina hem eller söka arbete på annat håll.

Den ökade internationella medvetenheten om "den romska frågan" har lett till ett ökat erkännande av romer som en minoritet med rätt till sitt språk, sin kultur och utbildning. Det stödet ges dock framförallt till romska grupper som bott i samma land under flera generationer. Stränga asyllagar och diskriminering av romer leder till en rädsla för att avvisas, och det gör att många hemlighåller sin romska etnicitet.

Källa: www.varromskahistoria.se/dagens-europa

